

**MUAYENEHANELERLE İLGİLİ
3 AĞUSTOS 2011 TARİHİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER
VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME**

Hatırlanacağı gibi 3 Ağustos 2010 tarihinde yapılan değişikliklerle “muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarına ilişkin” yerine getirilmesi neredeyse imkansız koşullar getirilmişti.

Açılan davalar sonucunda Danıştay 10. Dairesi bir kısım maddenin yürütülmesinin durdurulmasına karar verdi.

Böylece 12/D maddesinin;

- a) Hekim çalışma odası/hasta muayene odası:
- b) Hasta bekleme salonu:
- d) Pansuman ve acil müdahale bölümü/odası:
- e) Asansör ve merdivenler:
- f) Kapılar:
- g) Personel:
- i) Bebek emzirme ve bakım odası.”

bentlerinin yanı sıra, Yönetmeliğin ekinde yer alan “Ek 6: Özel Sağlık Kuruluşları Denetim Formu”nun 2. bölümünün 14. satırının da, “hangi tıbbi kayıtların hangi formatta ve aralıklarla Bakanlığa gönderilmesi gerektiği belirtilmediğinden” gerekçesiyle yürütülmesinin durdurulmasına karar verildi.

Ancak bu kararların mürekkebi kurumadan; 7 Nisan 2011 tarihinde Yönetmelik’te yeniden değişiklikler yapıldı. Üstelik Danıştay 10. Dairesi tarafından yürütmesi durdurulan maddeler; bir iki ufak değişiklikle yeniden karşımıza çıkarıldı. Davalar sonucunda,

- a) 12/D maddesinde yapılan “yeni” değişikliklerden e) asansör ve merdivenler ve f) kapılar bentlerinin,
- b) Ek-1 maddesinin 2 nolu fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “Tabip, dış tabibi ve uzmanlar, kadrolu olarak çalıştıkları tıp merkezi veya özel hastane dışında en fazla iki özel sağlık kuruluşunda kadro dışı geçici çalışabilirler.” ibaresininⁱ,
- c) Geçici 9.maddesinin ikinci fıkrasının ikinci paragrafının ilk cümlesinde yer alan; “2/5/2011 tarihine kadar 1219 sayılı Kanununun 12 nci maddesine uygunluk sağlayarak buna dair belgelerini müdürlüğe sunmaları halinde planlamadan istisna olarak sağlık kuruluşunda kadro dışı geçici çalışmalarına izin verilir. ibaresininⁱⁱ

yürütmesi durduruldu.

Bu kararların ardından Sağlık Bakanlığı tarafından 3 Ağustos 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren yeni bir düzenleme yapıldı.

3 AĞUSTOS 2011 TARİHLİ DÜZENLEMENİN GETİRDİKLERİ

1- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin

12/D maddesinin, 7 Nisan 2011'de yapılan değişiklikler de dahil olmak üzere mevcut halinde;

a- 1. fıkrada;

“(1) Muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarına ilişkin şartlar aşağıda belirtilmiştir.”

denilmekteyken, yeni düzenleme ile,

“(1) Muayenehanelerin; **hastaların, yaşlıların ve özürli bireylerin sağlık hizmeti taleplerinin ve beklentilerinin, ulaşılabilir ve durumlarına uygun ortamlarda, hızlı, verimli ve mağdur edilmeden karşılanması amacıyla taşıyacakları şartlar** aşağıda belirtilmiştir.”

denilmektedir.

b- 1. fıkranın (a) bendinde,

“(a) (Değişik bent:7.4.2011-27898) **Hekim çalışma odası/hasta muayene odası:** Muayenehanede, 8 metrekare hekim çalışma alanı ve 8 metrekare hasta muayene alanı olmak üzere en az 16 metrekare kullanım alanına sahip, yeterli şekilde aydınlatılan ve havalandırılan hasta muayene odası ayrılır. Hasta muayene odalarında uzmanlık dalına uygun araç, gereç ve donanım ile hasta muayene masası, soyunma bölümü ve lavabo bulunur. Ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlık dallarında muayene odasında lavabo istenmez. Kadın hastalıkları ve doğum ile üroloji muayene odalarında ayrıca, içerisinde sıvı sabun-tuvalet kağıdı ve kağıt havlu gibi hijyen araçları bulunan tuvaletin bulunması gerekir. Ancak kadın hastalıkları ve doğum muayenehanelerinde USG bölümü; üroloji muayenehanelerinde ürodinami bölümü, ayrı düzenlenmiş ve bu bölümlerde tuvalet var ise muayene odasında ayrıca tuvalet istenmez. Bu bölümde, hasta mahremiyetini ihlâl etmeyecek ve uygun şartlarda muayeneyi temin edecek şekilde ses, görüntü ve gürültü açısından gerekli düzenlemeler yapılır.”

denilmekteyken, yeni düzenleme ile

“(a) **Muayene odası:** Yeterli şekilde aydınlatılan ve havalandırılan, en az 16 m² kullanım alanına sahip muayene odası bulunur. Muayene odasının birbiri ile bağlantılı iki oda biçiminde düzenlenmesi halinde, odalar en az 8 m² hekim çalışma alanı ve en az 8 m² hasta muayene alanı olarak düzenlenir. Hasta muayene odalarında, hasta mahremiyetinin korunması ve uygun şartlarda muayenenin sağlanması için ses, görüntü ve gürültü açısından gerekli düzenlemeler, uzmanlık dalına uygun araç, gereç ve donanım ile hasta muayene masası, soyunma bölümü ve lavabo bulunur. Ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlık dallarında muayene odasında lavabo istenmez. Ultrasonografi (USG) yapılan kadın hastalıkları ve doğum muayene odasının ve ürodinami işlemi yapılan üroloji muayene odasının **yakınında, içerisinde gerekli hijyen şartlarını sağlayacak malzemelerin olduğu ve hastaların mahremiyete uygun olarak bekleme salonundan ayrı bir bölümden geçişinin sağlandığı tuvalet bulunur.**”

hükmü getirilmiştir.

c- 1. fıkranın (b) bendinde,

“b) (Değişik bent:7.4.2011-27898) **Hasta bekleme salonu:** Kullanım alanı en az 12 metrekaredir. Bekleme salonu sekreter hizmet alanı olarak da kullanılabilir.”

denilmekteyken, yeni düzenleme ile,

“b) **Hasta bekleme salonu:** Tek hekim için en az 12 m², iki hekim için 24 m², **ikiden fazla her hekim için ilave 5 m² olmak üzere** kullanım alanı ayrılır. Bekleme salonu sekreter hizmet alanı olarak da kullanılabilir.”

maddesi getirilmiştir.

d- 1. fıkranın (c) bendinde,

“c) **Tuvalet:** Özürlülerin de kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş tuvalet bulunur. Tuvalet, bekleme salonuna koridorla bağlantılıdır ve içerisinde acil çağrı sistemi bulunur. Tuvalet içerisinde el yıkama bölümü ve gerekli hijyen şartlarını sağlayacak malzemeler bulundurulur.”

denilmekteyken, yeni düzenleme ile “Tuvalet” bendi değiştirilerek (e) bendi olarak yeniden düzenlenmiştir. Yeni hali şöyledir:

“e) **Tuvalet:** Bekleme salonuna koridorla bağlantılı, içerisinde acil çağrı sistemi, el yıkama bölümü ve gerekli hijyen şartlarını sağlayacak malzemeler bulunan tuvalet düzenlenir.”

e- 1. fıkranın (ç) bendinde yer alan “Arşiv birimi” başlıklı düzenleme aynen korunmuş ve yeni düzenlemede (d) bendi olarak yer almıştır.

f- 1. fıkranın (d) bendinde,

“d) (Değişik bent:7.4.2011-27898) **Pansuman odası:** Cerrahi uzmanlık dallarında en az 10 metrekare kullanım alanına sahip pansuman odası bulunur.”

şeklinde yer alan düzenleme değiştirilmiş, (c) bendi olarak düzenlenmiştir.

“c) **Pansuman odası:** Cerrahi uzmanlık dallarındaki muayenehanelerde **enfeksiyon bulaşma riskinin engellenmesi amacıyla** en az 10 m² kullanım alanına sahip pansuman odası bulunur.”

g- 1. fıkranın (e) ve (f) bentlerinde yer alıp, Danıştay tarafından 05.07.2011 tarihinde yürütmesi durdurulan “Asansör ve merdivenler” ile “Kapılar” başlıklı bentler değiştirilmiş ve (f) bendi olarak düzenlenmiştir:

“f) Muayenehanelerde yer alan **giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1 inci¹ maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir.**”

h- 1. fıkranın (g) bendinde yer alan “Aydınlatma ve ısıtma” başlıklı madde yine (g)

¹ EK MADDE 1 - (KHK/572 - 30.5.1997) Fiziksel çevrenin özürllüler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur.

bendi olarak korunmuştur.

i- 1. fıkranın (ğ) bendinde,

*“ğ) **Personel:** Muayenehanede en az bir sağlık personeli istihdam edilir.”*

olarak düzenlenen ve yürütmesi Danıştay tarafından 11.03.2011 tarihinde durdurulan düzenleme değiştirilmiştir:

*“ğ) **Personel:** Muayenehanede **gerekli görülmesi halinde** sağlık personeli ve sekreter istihdam edilebilir.”*

j- 1. fıkranın (h) bendinde “Kayıt ve bildirim” başlığı altında yer alan düzenlemeye son değişikliklerde **yer verilmemiştir**.

k- 1. fıkranın (ı) bendinde yer alan “Atıklar” başlıklı düzenleme, bu kez (h) bendinde **aynı içerikle** yer almıştır.

l- 1. fıkranın (i) bendinde yer alan “Bebek emzirme ve bakım odası”, yeni düzenlemenin (ç) bendinde **aynen** yer almıştır.

m- 1. fıkranın (j) bendinde yer alan “Hasta ve çalışan güvenliği”, yeni düzenlemenin (ı) bendinde **aynen** yer almıştır.

n- 1. fıkranın (k) bendinde yer alan “Acil seti”, yeni düzenlemenin (i) bendinde **aynen** yer almıştır.

2- Ayrıca Yönetmeliğin 12/D maddesinde bulunmayan bir değişiklik daha yapılarak bu maddeye 4. fıkra eklenmiştir;

*“(4) Her hekim için birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlarda ayrı muayene odası bulunması ve **uzmanlık dalının gerektirdiği şartların sağlanması kaydıyla, aynı dairede birden fazla hekim muayenehane faaliyeti gösterebilir.** Bu durumda her bir hekim için ayrı uygunluk belgesi düzenlenir.”*

3- Yönetmeliğin Geçici 7. Maddesi'nin 1. fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “03.08.2010 tarihinden önce açılmış olan muayenehanelerin, 12/D maddesine bir yıl içerisinde uygunluklarını sağlayarak müdürlüğe başvurmaları zorunluluğu” da değiştirilmiştir;

*“3/8/2010 tarihine kadar açılmış olan muayenehanelerin, 12/D maddesi ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler’de yer alan **depreme dayanıklılık raporu hariç, diğer maddelerine 3/8/2015 tarihine kadar uygunlukları sağlanarak** müdürlüğe başvurulur.”*

4- Aynı maddeye bir de fıkra eklenmiştir. Buna göre;

*“(2) 3/8/2010 tarihine kadar açılmış olan muayenehanelerin, bu Yönetmeliğe uyum süresi içerisinde başka bir adrese taşınma talepleri halinde, **taşınılacak mekanın;** müşterek muayenehaneye dönüştürülmek istenmesi halinde ise **müşterek muayenehanenin** 12/D maddesi ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan **Ek-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler’e uygunluğu***

aranır.”

5- Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler’in 5, 6 ve 7. maddeleri önceden;

“5) Binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı sureti,
6) Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu,
7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgeyi”

şeklindeydi, son değişikliklerle;

“5) Binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı sureti (Yapı kullanma izin belgesinde muayenehane olarak kullanılacak mekânın sağlık tesisi olma şartı aranmaz.),

6) Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu (Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi **başvurusu**, 2.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre **19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmez.**),

7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgeyi (Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi **başvurusu**, 2.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre **19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmez.**),”

6- Yönetmeliğin EK-6/a Muayenehane Denetim Formu’nun 1. bölümünün 4. satırı yürürlükten kaldırılmıştır. Bu satırda, “*Muayenehanede çalışan diğer sağlık çalışanı sayısının madde 12/D’de belirlenen asgari sayıya uygun olup olmadığı*” sorusu yer almaktaydı.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

1- “Muayene odası” yönünden;

3 Ağustos 2011 değişikliği ile “hekim çalışma odası/hasta muayene odası”nın ölçüleri aynen korunmuş, 3 Ağustos 2010 düzenlemelerini değerlendirirken Danıştay’ın işaret ettiğinin aksine, tıpkı 7 Nisan değişikliklerinde olduğu gibi uzmanlık alanlarının farklılığı, özelliği, ihtiyaçları dikkate alınmamış, hasta muayene odalarının ölçüleri, yine bilimsel görüşe, tıbbi gerekliliğe dayanmadan belirlenmiştir.

Kadın hastalıkları ve doğum ile üroloji muayene odalarının içinde tuvalet bulunması ısrarından vazgeçilmesi ise şüphesiz olumlu bir gelişmedir.

2- “Hasta bekleme salonu” yönünden;

Hasta bekleme salonu yönünden, önceki düzenlemede yer alan 12 m²’lik ölçü korunmuş, ancak maddeye birden fazla hekimin kullandığı muayenehaneler için hekim başına ek 5 m² düzenleneceği belirtilmiştir.

Tek hekim için 12 m² “hasta bekleme odası” da, birden fazla hekim için getirilen ek

5 m² ölçüsü de; randevu ile hizmet veren ve hastaneler ya da tıp merkezleri gibi uzun kuyrukların oluşmadığı muayenehaneler için tıbben gerekli ve anlamlı büyüklükler değildir. İstanbul Tabip Odası adına, 7 Nisan Yönetmeliğinin iptali için açtığımız davada, bu ölçülerin diğer sağlık kuruluşlarından istenip-istenmediğine ilişkin ayrıntılı açıklama ve örnekler yer almaktadır.²

3- “Asansörler”, “Merdivenler”, “Kapılar” yönünden;

Muayenehanelere “standart” getirme iddiası ile yapılan değişikliklerden bu yana, en çok tartışılan düzenlemeler asansör, merdiven ve kapılara ilişkin olanlardı.

Muayenehanelerde sanki yataklı tedavi hizmeti veriliyormuş gibi sedye ile hasta taşımının koşulları sıralanmakta, üstelik “standart” sedye ve tekerlekli sandalye ölçütlerine uygun olmayan, dayanaksız ölçütler getirilmekteydi.³ Benzer durum kapılar ve asansörler için de geçerliydi.

03.08.2011 tarihli son değişiklikte ise “f) *Muayenehanelerde yer alan giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1 inci maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir.*” ifadesi yer alıyor.

Atıf yapılan 3194 sayılı İmar Kanunu’nun Ek 1. Maddesi’nde ise; “**Fiziksel çevrenin özürllüler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur.**” denilmektedir.

Oysa hem İmar mevzuatında yer alan ayrıntılı düzenlemeler, hem de dağınık bir halde bulunan, parça parça ulaşabilen, son halinin hangisi olduğu tespit edilemeyen Türk Standartları Enstitüsü’nün “standartları”nda; muayenehaneler değil, alışveriş merkezleri, otogarlar, terminaller, istasyonlar, havaalanlarının hizmet binaları, okullar, sinemalar, tiyatrolar gibi toplu yaşam alanları ve/veya müstakil hizmet binaları düzenlenmektedir.

Derli toplu bir “standart”dan ziyade, farklı web sitelerinde farklı düzenlemeler/”standartlar” olarak karşımıza çıkan Türk Standartları Enstitüsü’nün hangi “standart”larına, **toplu yaşam alanı olmayan muayenehanelerin** uyması gerektiğini anlamak mümkün değildir.

Üstelik İmar Kanunu’nun Ek 1. maddede sözü edilen “imar planları”nın da, altyapıya ilişkin düzenlemelerin de kişiler tarafından değil, ilgili belediyeler tarafından yapıldığı/yapılması gerektiği malumdur. Bu yönüyle de; ortaya çıkan sonuçta herhangi bir dahli/belirleyiciliği olmayan muayenehaneler ve tek tek hekimlerden ne beklendiğini anlamak güçtür.

Görüldüğü üzere (f) bendinde yer alan *giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlara* ilişkin düzenlemenin içeriği açıklanmaya muhtaçtır. Yönetmelik bu haliyle yeni bir kaos yaratmakta, herkes tarafından bilinebilecek, anlaşılabilir kurallar getirmeyerek hekimlerin geleceklerini planlayabilecek haklarını da, önemli bir Anayasal ilke olan hukuk güvenliği ilkesini de ihlal etmektedir.

² <http://www.istabip.org.tr/dosyalar/hukuk/7nisandava.pdf>- sayfa 12 ve devamı

³ <http://www.istabip.org.tr/dosyalar/hukuk/7nisandava.pdf>- sayfa 17 ve devamı

4- “Müşterek Muayenehane” yönünden;

Son aylarda İl Sağlık Müdürlükleri'nin yeni ve hukuka aykırı yorumları nedeniyle tartışılır hale gelen, birden çok hekimin aynı fiziki mekanı paylaşması hali, ilk kez açıkça düzenlenmiştir. Yönetmeliğe göre “müşterek muayenehane”ler için aranan koşullar şöyledir;

- her hekim için Yönetmeliğin 1. Maddesinde a fıkrasında düzenlenen şekilde muayene odası bulunması,
- ve uzmanlık dalının gerektirdiği şartların sağlanması

Bu halde, aynı dairede birden fazla hekim muayenehane faaliyeti gösterebilecek, her bir hekim için ayrı uygunluk belgesi düzenlenecektir. Böylece uzun yıllardır uygulana geldiği halde, yakın tarihin önemli sorunlarından biri halinde dönüşen “müşterek muayenehane” meselesinde yol alınmıştır.

Diğer yandan ilk kez “uzmanlık dalının gerektirdiği şartların sağlanması” ibaresine yer verilmişse de, düzenleme bu haliyle kaygıları ortadan kaldırmamıştır. Çünkü “uzmanlık dalının gerektirdiği şartlar” ibaresi ile kastedilenin açık olmaması, uzmanlık dallarına göre ayrı standart veya şartların belirlenmemiş, herkes tarafından bilinir şekilde ilan edilmemiş olması nedenleriyle, düzenleme belirsizdir. Bu haliyle keyfi uygulamalara neden olabileceği açıktır.

5- “Uyum Süresi” yönünden;

Bilindiği gibi, 3 Ağustos 2010 değişiklikleri ile bu tarihten önce açılmış olan muayenehanelerin uyum süresi 1 yıl olarak belirlenmişti. Bu 1 yıllık süre 4 Ağustos 2011 tarihinde dolacakken; yeni düzenleme ile 3 Ağustos 2010 tarihine kadar açılmış muayenehanelerin, bu Yönetmeliğe uyumu için 4 yıllık ek süre verilmiştir.

Bu düzenleme var olan muayenehaneler yönünden olumlu ve hakkaniyetli bir düzenleme olmakla birlikte; en sık sorulan soru; “3 Ağustosa kadar açılmış muayenehaneler” ibaresinin kapsayıcılığına ilişkindir. Örneğin vergi açılışını yapan, meslek kuruluşuna üye olan ama ilgili grup başkanlığına bildirimde bulunmayan bir hekimin konumu nasıl değerlendirilecektir?

Ancak bu başlık altında tartışılması gereken en temel mesele, yeni açılacak muayenehanelerden istenen ve yerine getirilmesi neredeyse imkansız olan ağır koşullardır kuşkusuz.

6- “Deprem Dayanıklılık Raporu” yönünden;

Özellikle İstanbul'da çok sayıda soru ve sorunu beraberinde getiren deprem raporu yönünden de, 3 Ağustos 2010 tarihi öncesi ve sonrası olmak üzere bir ayırım yapılmış ve 3 Ağustos 2010 tarihine kadar açılmış muayenehanelerden, uygunluk belgesi başvurularında “deprem dayanıklılık raporu”nun istenmeyeceği düzenlemesine yer verilmiştir.

7- “Taşınma” ve “Müşterek Muayenehaneye Dönüşme” yönünden;

Yeni düzenleme bir yandan 3 Ağustos 2010 tarihine kadar açılmış olan muayenehanelere 3 Ağustos 2015 tarihine kadar ek süre verilmekte, diğer yandan

Yönetmeliğe uyum sağlamasını beklediği hekimlerin taşınmasına bile izin vermeyerek, ellerini bağlamakta, “uyum” sağlamalarını fiilen engellemektedir.

Nitekim Yönetmeliğe uyum süresi içerisinde;

- Başka bir adrese taşınma talepleri halinde, taşınılacak mekanın;
- Müşterek muayenehaneye dönüştürülmek istenmesi halinde ise müşterek muayenehanenin

12/D maddesi ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler’e uygunluğu aranacak, yani tıpkı yeni muayenehane açılışı yapılmıyormuşçasına tüm koşullar yerine getirilecektir.

Böylece “uyum sağlamak” için başka bir yere taşınma veya diğer meslektaşları ile birlikte daha büyük, daha uygun bir mekana geçmek isteyen hekimler; hem mevcut muayenehanelere 3 Ağustos 2015 tarihine kadar tanınan süreden yararlanamayacak, hem de mevcut muayenehanelerden 2015 de dahi istenmeyecek “depreme dayanıklılık raporu”nu da sunmak zorunda kalacaktır.

Oysa Bakanlığın muayenehaneler için getirdiği ağır fiziki koşulların, İstanbul’daki eski binalarda bulunması hatta tadilat yapılsa bile karşılanması mümkün değildir. Bu nedenle de çok sayıda hekimin daha yeni binalara taşınması gereklidir. Görüldüğü gibi Bakanlık bir eliyle getirdiği 4 yıllık uyum süresini, diğer eliyle geri almaktadır.

8- “Ek Liste”de yapılan değişiklikler yönünden;

Yönetmelik değişikliğinin 4. maddesi ile EK-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler’in 5, 6 ve 7. maddeleri de değiştirilmiştir. Bu değişikliklerle, yeni açılacak muayenehanelerden istenecek belgelerin esnetildiği söylenebilir.

Zira 6. sırada sayılan “*Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu*” ile 7. sırada sayılan “*Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belge*” yeni açılacak tüm muayenehanelerden değil, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi başvurusu 19.8.2008 tarihinden önce yapılmış binalardan istenecektir.

SONUÇ

Diğer hukuka aykırılık nedenleri bir yana, muayenehane “standartlarının” herkes tarafından bilinir, tereddütsüz şekilde anlaşılır olmayan TSE standartlarına havale edilmesi başlı başına, hukuka aykırılık taşımaktadır.

Anayasa Mahkemesi’nin hukuk güvenliği ilkesini tanımladığı 07.02.2008 tarihli kararında “*Hukuk güvenliği ilkesi, **hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.***” denmiştir.

Hukuk kurallarının sık ve keyfi bir şekilde değiştirilememesinin, böylece kişilerin hukuki düzenlemelerin makul bir süre varlıklarını sürdürebileceklerine

güvenebilmelerinin ve geleceklerini öngörerek planlayabilmelerinin, idari istikrar ilkesinin özünü oluşturduğu gözetildiğinde, bu düzenlemelerin hukukun genel ilkelerini de ihlal ettiği ortaya çıkmaktadır.⁴

Muayenehanelerde sunulan sağlık hizmeti için haklı, gerekli ve bilimsel olmayan düzenlemeler ile mesleğin bağımsız icrasını zorlaştıran ve hatta imkansız kalan düzenlemeler bir kez daha yargıya taşınacaktır.

08.08.2011
İstanbul Tabip Odası
Hukuk Bürosu

ⁱ **Ek-1 maddesinin 2 nolu fıkrasının ilk cümlesi yönünden;** "1219 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, anılan maddenin ikinci fıkrasının her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla ve başka bir sınırlamaya da tabi olmadan, birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilme hakkına sahipken, dava konusu Yönetmelik hükmüyle, tıp merkezi veya özel hastanelerde kadrolu olarak çalışan tabip, dış tabibi ve uzmanların, kadrolu çalıştıkları bu yer dışında "en fazla iki" özel sağlık kuruluşunda daha kadro dışı geçici olarak çalışabilecekleri öngörülme suretiyle, yasada yer almayan bir sınırlamanın, hukuka aykırı olarak yönetmelikle getirildiği ve 4.4.2011 tarihli değişiklikle de sürdürüldüğü anlaşılmaktadır....1219 sayılı Yasa uyarınca tabiplik mesleğini icra etme hakkına sahip bir tabibin, 1219 sayılı Yasanın 12.maddesindeki sınırlamalara bağlı kalmak suretiyle, bir veya birden fazla özel sağlık kuruluşunda sadece kısmi zamanlı olarak çalışabileceği de açıktır. Bu durumda, tabip ve uzmanların yasayla çizilen çalışma özgürlüğünün sınırını aşar şekilde sınırlama getiren dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmamaktadır." gerekçesiyle

ⁱⁱ **Geçici 9.maddesinin 2. fıkrasının ikinci paragrafının ilk cümlesi yönünden;** "...davalı Sağlık Bakanlığınca çıkarılan Yönetmelikte, yukarıda açıklanan Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sonrasında Devlet Üniversitesi tıp fakültesinde öğretim üyesi olarak çalışan doktorların kazandıkları farklı ve özel statü dikkate alınmamış; böylece Anayasa Mahkemesi kararına aykırı düzenleme yapılmıştır.

Bu itibarla, Anayasa Mahkemesi kararına aykırı olarak düzenlenmiş olması nedeniyle dava konusu kısmında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır." gerekçesiyle

⁴ <http://www.istabip.org.tr/dosyalar/hukuk/7nisandava.pdf>- sayfa 22 ve devamı